

UNIVERSITETET I OSLO

Det matematisk-naturvitenskaplege fakultet

Eksamensdato: MAT1110 — Kalkulus og lineær algebra.

Eksamensdag: Onsdag 10. juni 2015.

Tid for eksamen: 09.00–13.00.

Oppgåvesettet er på 2 sider.

Vedlegg: Formelark.

Tillatne hjelpeemner: Godkjent kalkulator.

Kontroller at oppgåvesettet er komplett før
du tek til å svare på spørsmåla.

Alle deloppgåver (Oppgåve 1a, 1b, 2, 3a, 3b osb.) tel 10 poeng.

Oppgåve 1. I denne oppgåva er $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ funksjonen

$$f(x, y) = 2x^2y + 2xy + y^2$$

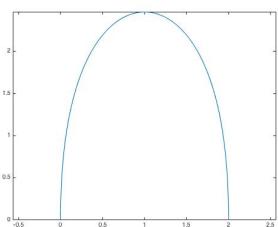
- (10 poeng) Finn dei stasjonære punkta til f .
- (10 poeng) Avgjer om dei stasjonære punkta er salpunkt, lokale minimumspunkt eller lokale maksimumspunkt.

Oppgåve 2. (10 poeng) Finn konvergensområdet til rekka

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(x-2)^n}{n2^n}$$

Oppgåve 3. Figuren viser eit MATLAB-plot av ei kurve $\mathcal{C}$ med parametrising

$$\mathbf{r}(t) = (1 + \cos t)\mathbf{i} + t(\pi - t)\mathbf{j}, \quad \text{der } t \in [0, \pi]$$

- (10 poeng) Forklår at arealet A til området mellom kurva og x -aksen er gjeve ved

$$A = \int_{\mathcal{C}} x \, dy + \int_{\mathcal{D}} x \, dy$$

der $\mathcal{D}$ er linjestykket frå $(0, 0)$ til $(2, 0)$.

- (10 poeng) Rekn ut A .

(Framhald på side 2.)

Oppgåve 4. I denne oppgåva er V volumet til området avgrensa av dei to paraboloidane

$$z = x^2 + 2x + y^2 - 4y$$

$$z = 6 - x^2 - 2x - y^2 - 4y$$

- a) (10 poeng) Forklår at

$$V = 2 \iint_D (3 - x^2 - y^2 - 2x) dx dy$$

der D er eit område i xy -planet. Kva for eit område er D ?

- b) (10 poeng) Rekn ut V .

Oppgåve 5. I denne oppgåva kan du utan prov nytte følgjande konsekvens av spektralteoremet: Dersom $\mathbf{v}_1$ er ein eigenvektor til ei symmetrisk $n \times n$ -matrise A , så finst det ein ortogonal basis av eigenvektorar $\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2, \dots, \mathbf{v}_n$ til A som inneheld $\mathbf{v}_1$ (ein basis er *ortogonal* dersom vektorane står normalt på kvarandre).

I heile oppgåva er A_n den $n \times n$ -matrisa der alle elementa er 1, dvs.

$$A_n = \begin{pmatrix} 1 & 1 & \dots & 1 \\ 1 & 1 & \dots & 1 \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ 1 & 1 & \dots & 1 \end{pmatrix}$$

- a) (10 poeng) Vis at

$$\mathbf{v}_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ \vdots \\ 1 \end{pmatrix}$$

er ein eigenvektor til A_n . Kva er eigenverdien? Vis også at alle ikkje-null vektorar som står normalt på $\mathbf{v}_1$, er eigenvektorar. Kor mange forskjellige eigenverdiar har A_n , og kva for multiplisitet har dei?

- b) (10 poeng) Finn ein ortogonal basis av eigenvektorar til A_3 .

- c) (10 poeng) For kvart reelt tal a er $A_n(a)$ matrisa

$$A_n(a) = \begin{pmatrix} a & 1 & \dots & 1 \\ 1 & a & \dots & 1 \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ 1 & 1 & \dots & a \end{pmatrix} = (a - 1)I_n + A_n$$

Vis at eigenvektorane til A_n også er eigenvektorar til $A_n(a)$. Kva er eigenverdiene til $A_n(a)$, og kva for multiplisitet har dei?

SLUTT